

Sprawozdanie
z działalności Biblioteki Głównej
i bibliotek systemu biblioteczno-informacyjnego
Politechniki Warszawskiej
za rok 2016

Opracowanie: Alicja Portacha
Elżbieta Mroczek
Edyta Strzelczyk

Kwiecień 2017

Spis treści

1. ORGANIZACJA.....	3
1.1. Pracownicy	3
1.2. Pomieszczenia biblioteczne.....	5
2. ZADANIA.....	6
3. BUDŻET.....	9
3.1. Wydatki na prenumeratę czasopism	11
3.2. Wydatki na zakup książek i zbiorów specjalnych	12
3.3. Wydatki na zakup zasobów elektronicznych.....	12
3.4. Inne wydatki.....	13
4. ZBIORY	13
4.1. Czasopisma drukowane i elektroniczne	14
4.2. Książki drukowane i elektroniczne	15
4.3. Zbiory specjalne	16
4.4. Biblioteka Cyfrowa	17
5. USŁUGI INFORMACYJNE i ORGANIZACJA SZKOLEŃ	18
5.1. Szkolenia użytkowników	19
5.1.1. Przesposobienie biblioteczne.....	19
5.1.2. Szkolenia zaawansowane.....	19
5.1.3. Szkolenia indywidualne.....	20
5.1.4. Szkolenia dla redaktorów Bazy Wiedzy PW	21
5.2. Baza Wiedzy PW oraz System Informacji o Nauce POL-on.....	21
5.3. Działania informacyjne i promocyjne.....	26
5.3.1. Strona WWW	26
5.3.2. Serwisy dziedzinowe.....	26
5.3.3. Serwisy społecznościowe	27
5.3.4. System komunikacji wewnątrz biblioteki	28
5.3.5. Działalność wystawiennicza	28
5.3.6. Działalność wydawnicza	29
5.4. Konferencja PolAleph 2016.....	30
6. UDOSTĘPNIANIE	30
6.1. Wykorzystanie zbiorów elektronicznych	31
6.2. Inne usługi	32
7. PODNOSZENIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH	32
8. PODSUMOWANIE	34

1. ORGANIZACJA

System biblioteczno-informacyjny Politechniki Warszawskiej (SBI) na koniec 2016 roku liczył 31 jednostek. Strukturę systemu przedstawia Tabela 1.

Biblioteka Główna	1
Filie Biblioteki Głównej	3
Punkty Biblioteczne Biblioteki Domów Studenckich	3
Biblioteki wydziałowe	12
Biblioteki instytutowe	10
Biblioteka Szkoły	1
Biblioteka Zakładu	1

Tab.1. Typy jednostek SBI

Szczegółowy wykaz jednostek SBI PW zawiera Załącznik 1.

1.1. Pracownicy

W 2016 roku we wszystkich bibliotekach SBI PW zatrudniano łącznie 156 bibliotekarzy na 133,5 etatach. W BG PW zatrudniano 106 osób na 92 etatach - o 5,5 etatu mniej niż w roku poprzednim. Liczbę etatów bibliotecznych w poszczególnych jednostkach przedstawia Załącznik 2.

W związku z Zarządzeniem nr 31/2014 Rektora PW z dnia 26 maja 2014 w sprawie uruchomienia i realizowania systemu oceny pracowników w Politechnice Warszawskiej oraz Zarządzeniem nr 13/2016 Rektora PW z dnia 7 marca 2016 w Bibliotece Głównej przeprowadzono ocenę okresową pracowników. Pracownicy otrzymali oceny wyróżniające i pozytywne, nie odnotowano ocen negatywnych.

W 2016 roku nastąpiła zmiana na stanowisku dyrektora Biblioteki Głównej, co było związane z przejściem na emeryturę Jolanty Stępiak, dyrektora BG PW od 1 września 2003 r. do 16 lipca 2016 r. W drodze konkursu, na stanowisko dyrektora Biblioteki Głównej, z dniem 17 lipca 2017 roku została powołana Alicja Portacha, dotychczasowy kierownik Oddziału Udostępniania i Przechowywania Zbiorów BG PW. Z dniem 1 września 2016 roku na stanowiska zastępców dyrektora BG PW zostały powołane Elżbieta Mroczek,

dotychczasowy kierownik Oddziału Informatyzacji BG PW oraz Anna Tonakiewicz - Kołosowska, dotychczasowy kierownik Oddziału Informacji BG PW. Wszystkie kandydatki, zgodnie ze Statutem PW zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Biblioteczną.

Rada Biblioteczna pozytywnie zaopiniowała powołanie kierownika Oddziału Udostępniania i Przechowywania Zbiorów, kierownika Biblioteki Wydziału Instalacji Budowlanych, Hydrotechniki i Inżynierii Środowiska, kierownika Biblioteki Wydziału Mechanicznego, Energetyki i Lotnictwa (formalne powołanie na stanowisko od 1 stycznia 2017 r.)

W roku 2016 w Bibliotece Głównej, w wyniku postępowania konkursowego, a następnie pozytywnej opinii Rady Bibliotecznej, jedna osoba została zatrudniona na stanowisku starszego kustosa dyplomowanego. Ponadto jedną osobę awansowano na stanowisko bibliotekarza oraz jedną na stanowisko starszego bibliotekarza. Ze względu na brak obowiązku opiniowania przez Radę Biblioteczną awansów na st. bibliotekarza i kustosa, brak informacji o takich awansach w innych jednostkach SBI.

Przedstawiciele Biblioteki Głównej brali udział w pracach Komisji Senackich: ds. Nauki, ds. Kadr, ds. Współpracy z Zagranicą, ds. Historii i Tradycji, ds. Etyki, ds. Kształcenia, ds. Organizacji Uczelni, ds. Mienia i Finansów oraz Rady Muzealnej.

Przedstawiciele Biblioteki Głównej w roku 2016 współpracowali z instytucjami i bibliotekami zewnętrznymi. Wśród tych działań podkreślić należy udział:

- jednej osoby z grona pracowników Biblioteki Głównej, w pracach powołanego przez RW KDBASP Zespołu ds. StatEl, którego celem jest ujednoczenie danych statystycznych o tych zasobach dla potrzeb ankiet i rankingów prasowych (roczna aktualizacja wykazu);
- 7 osób z bibliotek PW w realizacji projektu BazTech;
- jednej osoby w pracach Zespołu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich ds. badania efektywności bibliotek, prowadzącego również szkolenia dotyczące metodologii badań satysfakcji użytkowników.
- dwóch osób w pracach zespołu powołanego przez KDBASP do przeprowadzenia ogólnopolskich badań satysfakcji użytkowników bibliotek akademickich w ramach projektu *Analiza funkcjonowania bibliotek naukowych w Polsce*
- dyrektora biblioteki w Radzie Konsorcjum Bibliotek Naukowych, którego celem jest pozyskanie środków finansowych oraz wybór i zakup systemu bibliotecznego nowej generacji

W roku sprawozdawczym Rada Biblioteczna obradowała cztery razy, w maju w grupie bibliotekarzy SBI PW przeprowadzono wybory do RB na nową kadencję, ostateczny skład RB został określony w listopadzie, pierwsze posiedzenie RB w kadencji 2016 - 2020 odbyło się w grudniu.

28 listopada 2016 roku przy Bibliotece Głównej Politechniki Warszawskiej zostało utworzone Koło Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (Oddział SBP w Warszawie, Okręg mazowiecki). Na koniec 2016 roku Koło liczyło 19 członków (18 aktualnych pracowników BG PW i 1 pracownik emerytowany). W roku sprawozdawczym odbyło się jedno spotkanie wewnętrzne członków Koła (zebranie założycielskie). W grudniu 2016 zorganizowano Świąteczne Spotkanie dla wszystkich członków Oddziału warszawskiego SBP. Podczas spotkania dokonano oficjalnej inauguracji działalności Koła SBP przy BG PW oraz wysłuchano prelekcji dotyczącej biografii Ireny Jarockiej, którą wygłosiła Mariola Pryzwan-Momot autorka książki „Wymyśliłam cię. Irena Jarocka we wspomnieniach”.

1.2. Pomieszczenia biblioteczne

Wielkość pomieszczeń bibliotek SBI oraz liczbę miejsc dla czytelników w latach 2012-2016 podano w Tabeli 2.

	Powierzchnia (m.kw.)	Liczba miejsc dla czytelników
2012	9 537	1 022
2013	9 537	1 016
2014	9 527	1 012
2015	9 565	1 034
2016	9 565	1 093

Tab.2. Pomieszczenia biblioteczne łącznie w latach 2012-2016

Dane dotyczące pomieszczeń bibliotecznych poszczególnych bibliotek SBI w 2016 roku przedstawiono w Załączniku 3.

Przeprowadzono następujące prace remontowo - modernizacyjne:

- w Bibliotece Głównej (w przestrzeni Wolnego Dostępu) zmodernizowano stanowiska pracy bibliotekarzy, które wyposażono w lamy biblioteczne zgodne z wytycznymi BHP w zakresie organizacji stanowisk pracy,
- w celu zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników i pracowników, wewnętrzne schody w Bibliotece Głównej (Wolny Dostęp) oklejono taśmami antypoślizgowymi,
- odnowiono pomieszczenie pracownicze w Bibliotece Głównej (pok. 14) - odmalowano ściany i wymieniono meble biurowe,
- przeprowadzono renowację ścian w punkcie bibliotecznym DS Żaczek, wymieniono regały oraz zmodernizowano wyposażenie meblowe,
- zorganizowano pokój socjalny w Filii BG Bibliotece Terenu Południowego - wymieniono podłogę, naprawiono i odmalowano ściany oraz zakupiono meble.

Ze środków centralnych przeprowadzona została wymiana okien w Filii BG Bibliotece Terenu Południowego.

W drugim kwartale 2016 rozpoczęto przygotowania do modernizacji pomieszczeń w Bibliotece Głównej. Obejmą one pomieszczenia II piętra w Wolnym Dostępie, w których zostanie wydzielona strefa cichej pracy, oraz salę dydaktyczną na I piętrze. Przygotowano projekty architektoniczno - budowlane oraz kosztorys inwestorski, uzyskano zgodę na modernizację Stołecznego Konserwatora zabytków oraz Dzielnicowego Wydziału Architektury. Przeprowadzenie prac zaplanowano na czerwiec - sierpień 2017 r.

W okresie wakacyjnym przeprowadzony został remont Czytelni Biblioteki Wydziału Inżynierii Chemicznej i Procesowej. Została ona przygotowana do korzystania ze zbiorów w wolnym dostępie (regały, bramki). Zakupiono nowe meble (kanapy, fotele) oraz rzutnik wraz z systemem nagłośnienia.

2. ZADANIA

Przyjęty w 2011 roku Uchwałą Senatu *Regulamin funkcjonowania Systemu Biblioteczno-Informacyjnego PW* określa zadania SBI. Poniżej przedstawiono skróconą informację o stanie ich realizacji w 2016 roku:

- gromadzenie zbiorów drukowanych i elektronicznych zgodnie z profilem prowadzonych badań oraz kierunkami kształcenia; proces zakupu obsługiwany jest za pośrednictwem Bazy Dezyderaty, w której rejestrowane są wszystkie dezyderaty i prowadzone są procedury uzyskiwania zgody na zakup oraz Bazy Umów

(zaprojektowanej i uruchomionej w 2016 r.). Oba narzędzia pozwalają na monitorowanie płynności realizacji zamówień oraz bieżącego stanu budżetu;

- informowanie o zbiorach bibliotecznych i usługach informacyjnych (więcej na ten temat w części 5.3);
- opracowanie zbiorów oraz bieżące prace nad aktualizacją i korektą Centralnego Katalogu Zbiorów Bibliotek PW:
 - we współpracy z zespołem bibliotekarzy BG została przeprowadzona komputeryzacja Biblioteki Zakładu Technologii Poligraficznych, do Katalogu Centralnego wprowadzono informację o zasobie w zakresie książek oraz czasopism;
 - kontynuowano prace nad aktualizacją Układu Działowego Zbiorów, w ramach których przygotowano i wdrożono nowe struktury dla działów A - Dział ogólny oraz Z - Nauka. Technika. Historia; zapoczątkowano prace nad działem E - Chemia, przemysł chemiczny i technologia chemiczna.;
 - prowadzono prace mające na celu podniesienie jakości opisów rekordów w Katalogu Centralnym, uzupełniano rekordy o słowa kluczowe, UKD, klasyfikację lokalną oraz przeprowadzono analizę opisów katalogowych pod kątem dubletów, których część usunięto;
- prowadzenie, we współpracy z właściwymi jednostkami Uczelni, prac w zakresie dokumentowania dorobku piśmienniczego i wydawniczego pracowników Uczelni, jej doktorantów i studentów oraz podjęcie zadań związanych z aktualizacją Systemu Informacji o Nauce „POL-on” (więcej w części 5.2);
- udział w kształceniu [...] przez organizowanie i prowadzenie zajęć dydaktycznych, wystaw i pokazów promujących zbiory biblioteczne, źródła informacji i efektywne metody korzystania z nich (więcej w części 5) oraz ustawiczne podnoszenie kwalifikacji przez pracowników SBI (więcej w części 7).

Aktualna pozostaje część zaleceń sformułowanych w przyjętym w 2012 roku *Sprawozdaniu Zespołu ds. oceny funkcjonowania Systemu Biblioteczno-Informacyjnego Politechniki Warszawskiej (Uchwała Senatu nr 456/XLVIII/2012 z dnia 25/04/2012)*, w tym wnioski dotyczące:

1. potrzeby uzupełnienia aktów prawnych dotyczących gromadzenia zbiorów (prace zostały podjęte, uzyskano znaczny poziom ich zaawansowania);

2. nieefektywnego, w stosunku do realizowanych zadań, modelu struktury organizacyjnej Systemu Biblioteczno-Informacyjnego PW;
3. niedostatecznego poziomu współpracy i przepływu informacji pomiędzy jednostkami SBI, a społecznością Uczelni np. w zakresie doboru literatury, czy potrzeb w zakresie usług bibliotecznych i informacyjnych;
4. przekazywania przez władze jednostek organizacyjnych PW środków finansowych na realizację zadań jednostek SBI, braku wydzielonego w budżecie Uczelni funduszu na rzecz bieżącego rozwoju Bazy Wiedzy PW;
5. poprawy warunków lokalowych części jednostek SBI, zgodnych z potrzebami użytkowników (wydzielanie przestrzeni do pracy zespołowej i nauki własnej) w tym szczególnie Biblioteki Głównej, których aktualny stan wpływa na ograniczenia w realizacji bieżących zadań, w szczególności w zakresie dostępności świadczonych usług oraz kreowania nowych.

W marcu 2016 r. Biblioteka Główna PW wdrożyła usługę Libsmart Payment, pozwalającą na regulowanie opłat za nieterminowy zwrot materiałów bibliotecznych poprzez bankowość elektroniczną. Aplikacja poza dokonaniem opłaty kanałami elektronicznymi (konto PayU, karta kredytowa, przelew internetowy) pozwala na pobranie wypełnionego blankietu wpłaty i dokonanie opłaty w banku lub na poczcie. Poza Biblioteką Główną z aplikacji korzysta 8 bibliotek wydziałowych. Jednocześnie rozpoczęto wdrażanie usługi Libsmart Copy, umożliwiającej zamawianie kopii materiałów bibliotecznych bezpośrednio z poziomu katalogu bibliotecznego. Aktualnie z przyczyn organizacyjnych usługa obejmuje zasoby zlokalizowane w Gmachu Głównym PW, planowane jest objęcie jej zasięgiem kolejnych lokalizacji Biblioteki Głównej.

Kontynuowano szkolenia dla pracowników biblioteki mogących podjąć się realizacji zadań bibliotekarzy dziedzinowych. Kandydaci uczestniczyli w całorocznym cyklu szkoleń i warsztatów w zakresie gromadzenia, opracowania i informacji naukowej, umożliwiającym podjęcie samodzielnej pracy na rzecz wybranej dziedziny wiedzy, z uwzględnieniem wszystkich obszarów działania biblioteki. Na zakończenie szkolenia, uczestnicy przygotowali samodzielną pracę, w której prezentowali zdobyte w trakcie szkolenia kwalifikacje. Od 1 marca 2016 r. zespół bibliotekarzy dziedzinowych powiększył się o 6 osób, którym powierzono realizację zadań w następujących specjalnościach: E - Chemia, przemysł chemiczny i technologia chemiczna, G - Mechanika, H - Technologia maszyn. Techniki wytwarzania, R - Inżynieria materiałowa. Materiałoznawstwo.

W związku z zaangażowaniem od 2015 roku przedstawicieli Biblioteki Głównej (Oddział Udostępniania i Przechowywania Zbiorów) w projekt „Warszawskiej Karty Bibliotecznej”, którego celem jest wypożyczanie zbiorów użytkownikom bibliotek uczestniczących w projekcie (pracownikom, studentom i doktorantom wszystkich największych warszawskich uczelni państwowych) na zasadach wzajemności, przygotowano system identyfikacji wizualnej tej usługi (logotyp, grafikę na stronę www, szablony materiałów informacyjnych), a także współpracowano w zakresie przygotowania umowy konsorcyjnej dla instytucji uczestniczących w projekcie.

W 2016 r. BG PW rozpoczęła realizację projektu DUN, nr umowy 549/P-DUN/2016, w ramach którego przewidziane są dwa zadania: **Opracowanie kolekcji z zakresu gospodarki przestrzennej i architektury** oraz **Udostępnianie zasobów bibliotecznych w postaci elektronicznej**. Realizacja projektu pozwoli na rozpowszechnienie informacji o zasobie oraz udostępnienie szerokiej publiczności cennych zbiorów w postaci cyfrowej. Wartość projektu 536 750 zł, w tym ze środków DUN 410 500 zł. Projekt realizowany będzie do maja 2017 r.

W drugiej połowie roku rozpoczęto prace nad uporządkowaniem wartości inwentarzowej czasopism prenumerowanych przez Bibliotekę Główną. Prace objęły zasoby Filii BG - Biblioteki Wydziału Chemicznego oraz Filii BG - Biblioteki Terenu Południowego. Wynikiem prac było przygotowanie kompletnych danych w systemie komputerowym Aleph do wydruku ksiąg inwentarzowych czasopism obu bibliotek oraz aktualizacja informacji o posiadanym zasobie w Katalogu Centralnym Bibliotek SBI.

3. BUDŻET

Wydatki poniesione w 2016 na zakup zbiorów we wszystkich bibliotekach SBI PW przedstawia *Tabela 3*.

książki	496 647, - zł
zbiory specjalne	1 110, - zł
czasopisma drukowane	576 166, - zł
zbiory elektroniczne	1 999 870, - zł
Razem	3 073 793, - zł

Tab. 3. Łączne wydatki na zakup zbiorów bibliotecznych w 2016 roku

W 2016 roku łączne wydatki na zakup zbiorów w całym SBI były niższe o blisko 514,6 tys. zł w stosunku do roku poprzedniego.

Zestawienie wydatków na zbiory poniesione przez poszczególne biblioteki SBI znajduje się w Załączniku 4.

Biblioteka Główna oraz część bibliotek specjalistycznych pobiera od czytelników opłaty specjalne za nieterminowy zwrot wypożyczonych dokumentów, które są dodatkowym źródłem finansowania zakupów książek. W 2016 roku użytkownicy wpłacili z tego tytułu łącznie **233 949,-zł** (w BG - 183 530,- zł). Kwota ta była o 4 965,-zł niższa niż w roku poprzednim. Wdrożony w 2016 roku system płatności on-line, pozwala na szybsze uregulowanie należności bez konieczności fizycznej wizyty w bibliotece.

Budżet Biblioteki Głównej (obejmujący wszystkie agendy BG, filie i biblioteki domów studenckich) wyniósł **12 427 798,-zł.**, w tym środki pozyskane na projekty realizowane w 2016 roku:

1. Fundusz Modernizacji i Rozwoju Uczelni– 24 032,-zł
2. Środki z rezerwy Rektora na utrzymanie i rozwój Bazy Wiedzy PW - 55 000,-zł
3. MNiSW - LAN - 11 500,-zł
4. MNiSW - DUN- 315 334,-zł
5. Środki z Centralnego Funduszu Amortyzacji na zakup skanera 57 309,-zł.

Nakłady na zbiory poniesione przez Bibliotekę Główną w 2016 roku przedstawia Tabela 4.

Kategoria zbiorów	Wydatki w 2016
książki drukowane	359 431,- zł
Zbiory specjalne	758,- zł
Prenumerata czasopism drukowanych polskich	102 771,-zł
Prenumerata czasopism drukowanych zagranicznych	386 258,-zł
zakup licencji oraz dostęp do zasobów elektronicznych	1 998 919,- zł
Razem	2 848 137, - zł

Tab.4. Wydatki na zakup zbiorów dla BG, Filii i bibliotek DS. w 2015 roku

W porównaniu do roku poprzedniego wydatki BG na zakup zbiorów ogółem były niższe o 404,5 tys. zł.

3.1. Wydatki na prenumeratę czasopism

Wydatki na prenumeratę czasopism drukowanych w 2016 roku, poniesione przez Bibliotekę Główną i poszczególne wydziały, przedstawia Tabela 5.

	<u>Grupa bibliotek</u>	Prenumerata czasopism drukowanych
1	Biblioteka Główna	489 029 zł
2	Wydział Administracji i Nauk Społecznych	0
3	Wydział Architektury	0
4	Wydział Budownictwa, Mechaniki i Petrochemii	0
5	Wydział Chemiczny	0
6	Wydział Elektroniki i Technik Informacyjnych	8 026 zł
7	Wydział Elektryczny	522 zł
8	Wydział Fizyki	419 zł
9	Wydział Geodezji i Kartografii	0
10	Wydział Instalacji Budowlanych, Hydrotechniki i Inżynierii Środowiska	10 242 zł
11	Wydział Inżynierii Chemicznej i Procesowej	917 zł
12	Wydział Inżynierii Lądowej	25 030 zł
13	Wydział Inżynierii Materiałowej	20 706 zł
14	Wydział Inżynierii Produkcji	1 641 zł
15	Wydział Matematyki i Nauk Informacyjnych	0
16	Wydział Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa	5 966 zł
17	Wydział Mechatroniki	4 602 zł
18	Wydział Samochodów i Maszyn Roboczych	3 910 zł
19	Wydział Transportu	3034 zł
20	Wydział Zarządzania	0
21	Szkoła Biznesu	2 121 zł
	RAZEM	576 165 zł

Tab. 5. Wydatki na prenumeratę czasopism w 2016 roku

W całym SBI na zakup czasopism drukowanych wydano mniej o 42 033,-zł niż w roku poprzednim.

W 2016 roku Biblioteka Główna finansowała również prenumeratę czasopism zagranicznych dla 5 bibliotek wydziałowych. Łączny koszt tej prenumeraty wyniósł **101 318,-zł**. Strukturę wydatków w tej grupie kosztów przedstawia Tabela 6.

Prenumerata dla	Liczba tytułów	Koszt w 2016 roku
Biblioteki Wydz. Architektury	16	13 156 ,-zł
Biblioteki Wydz. IBHIŚ	14	33 917,-zł
Biblioteki Wydz. MEiL	10	14 977,-zł
Biblioteki Wydz. EiTI	8	6 211,-zł
Biblioteki Wydz. Inż. Materiałowej	5	33 057,-zł
RAZEM	62	101 318, -zł

Tab. 6. Wydatki na prenumeratę czasopism zagranicznych dla bibliotek wydziałowych w 2016 roku

Czasopisma prenumerowane ze środków Biblioteki Główniej, są przekazywane nieodpłatnie do udostępniania w bibliotekach wydziałowych.

3.2. Wydatki na zakup książek i zbiorów specjalnych

Wydatki poniesione na zakup książek (skryptów, podręczników oraz literatury naukowej) w całym SBI wyniosły **496 647,-zł** (72% w BG, 28% w pozostałych jednostkach SBI), łącznie wydatkowano na ten cel o 214 187,-zł mniej (30%) niż w poprzednim roku.

Środki wydatkowane na zakup książek na przestrzeni lat 2012-2016 przedstawia Załącznik nr 5.

W roku sprawozdawczym na normy drukowane wydano łącznie jedynie 1 110,-zł. Wynika to z faktu, iż wykupiono dostęp do norm elektronicznych (patrz. p.3.3)

3.3. Wydatki na zakup zasobów elektronicznych

W 2016 wydatki bibliotek SBI na dostęp do zasobów elektronicznych wyniosły **1 999 870,-zł** (BG - 1 998 919,-zł) i były o 228 812,-zł niższe niż w roku 2015 [Załącznik nr 8].

Ważną pozycję wśród nich stanowiły koszty poniesione na zakup licencji na dostęp do norm elektronicznych, które wyniosły **35 730,-zł**

3.4. Inne wydatki

Wysokość niektórych innych wydatków, np. na środki trwałe i przedmioty nietrwałe, szkolenia i konferencje, (z pominięciem kosztów zakupu zbiorów, poniesionych przez biblioteki SBI) zawiera Załącznik 6. Wydatki w poszczególnych kategoriach przedstawiono w Tabeli 7.

Kategoria wydatków	Wydatki bibliotek specjalistycznych	Wydatki Biblioteki Głównej
sprzęt komputerowy i reprograficzny	20 912,-zł (3 biblioteki)	104 967,-zł
oprogramowanie (licencje)	1 266,-zł (1 biblioteka)	20 790,-zł
zakup regałów i wyposażenia	57 693,-zł (1 biblioteka)	83 697,-zł
remonty	57 761,-zł (1 biblioteka)	-
oprawa i konserwacja zbiorów	4 320,-zł (2 biblioteki)	20 757,-zł
szkolenia	1 250,-zł (3 biblioteki)	12 640,-zł
udział w konferencjach	370,-zł (1 biblioteka)	66 225,-zł
inne (w tym: urządzenia pomocnicze i materiały biurowe)	9 162,-zł (4 biblioteki)	brak wydzielonej kategorii w budżecie BG

Tab. 7. Inne wydatki bibliotek SBI w 2016 roku

4. ZBIORY

Stan zbiorów w bibliotekach SBI PW w latach 2012-2016 prezentuje Tabela 8:

	2012	2013	2014	2015	2016
Książki	861 463	869 561	864 891	871 469	872 530
Czasopisma	278 569	280 373	276 793	279 665	281 915
Zbiory specjalne	368 049	364 261	366 266	370 375	367 223
Razem	1 508 081	1 514 195	1 507 950	1 521 509	1 521 668

Tab. 8. Stan Zbiorów SBI PW w latach 2012-2016

Szczegółowy wykaz ilości posiadanych zasobów w poszczególnych bibliotekach SBI w 2016 roku przedstawia Załącznik 7.

Łącznie do wszystkich bibliotek SBI wpłynęło 12 700 woluminów książek (w tym do BG wpłynęło 8 404 woluminów, co stanowi 66% całościowego wpływu). Nastąpił spadek liczby nabytków książkowych o 10% w stosunku do roku poprzedniego. Przybyło 2 576 woluminów czasopism, czyli prawie dwukrotnie więcej niż w roku 2015 (w tym do BG 1 527, co stanowi 59% wpływu). Wielkość wpływu zbiorów specjalnych była zbliżona do roku poprzedniego i wyniosła 3 010 jednostek inwentarzowych (w tym do BG 304, co stanowi 10% wpływu).

W danym roku sprawozdawczym w całym SBI wycofano 11 805 woluminów książek (w tym w BG - 4 898, co stanowi 41% wszystkich ubytków książek), 377 woluminów czasopism (BG - 80, co stanowi 21% ubytków) oraz 6 159 jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych (BG - 830, co stanowi 13% ubytków). Większość książek wycofano w wyniku przeprowadzonej selekcji dokumentów nieaktualnych. Znaczną selekcję księgozbioru przeprowadzono w Bibliotekach Domów Studenckich „Babilon” (wycofano ok. 33% woluminów posiadanych książek) i „Żaczek” (wycofano ok. 12% woluminów książek) oraz w Bibliotece Instytutu Dróg i Mostów (wycofano ok. 33% woluminów książek i 19% posiadanych jednostek zbiorów specjalnych). W Bibliotece Wydziału EiTI wycofano ok. 75% posiadanych zbiorów specjalnych, a w Bibliotece Szkoły Biznesu ok. 27%.

Centralny Katalog Zbiorów Bibliotek PW nie obejmuje zbiorów 4 bibliotek: Biblioteki Instytutu Mikroelektroniki i Optoelektroniki, Biblioteki Instytutu Radioelektroniki, Biblioteki Instytutu Systemów Elektronicznych (te 3 biblioteki znajdują się na Wydziale Elektroniki i Technik Informacyjnych) oraz Biblioteki Szkoły Biznesu. Zbiory BG są zarejestrowane w katalogu w 80%. Informacje o pozostałej części zbiorów dostępne są na stronie domowej BG (<http://www.bg.pw.edu.pl/>) w postaci zdigitalizowanego alfabetycznego katalogu kartkowego (zakładki: Lista e-baz oraz Katalog - katalogi kartkowe).

4.1. Czasopisma drukowane i elektroniczne

Sposób nabycia oraz dane ilościowe dotyczące wpływu czasopism bieżących w 2016 roku przedstawia Tabela 9.

Źródło wpływu	I. tytułów czasopism ogółem	w tym czasopism zagranicznych
prenumerata	720	111
wymiana	262	145
dar	92	17

Razem w SBI	1 074	273
-------------	-------	-----

Tab. 9. Wpływ czasopism bieżących w 2016 roku

W roku sprawozdawczym gromadzono łącznie o 43 tytuły czasopism mniej niż w roku 2015 (1 117 tytułów). Prenumerata czasopism zmniejszyła się o 58 tytułów w stosunku do roku poprzedniego (zamówiono o 67 tytułów krajowych mniej i o 9 tytułów zagranicznych więcej). Wymiana z partnerami krajowymi i zagranicznymi zmniejszyła się o 2 tytuły, natomiast z darów wpłynęło o 17 tytułów więcej niż w roku poprzednim.

W 2016 roku użytkownicy mieli dostęp do 8 853 tytułów czasopism elektronicznych udostępnianych na platformach wydawców oraz poprzez tzw. agregatory zapewniające dostęp do pełnotekstowych e-czasopism różnych wydawców.

Wyszukiwarka dostępnych tytułów czasopism elektronicznych znajduje się na stronie domowej BG w zakładce Zasoby elektroniczne - „Lista tytułów e-źródeł”.

4.2. Książki drukowane i elektroniczne

W bibliotekach SBI przybyło łącznie 12 700 książek drukowanych. W tabeli 10 zaprezentowano główne źródła wpływu książek:

Źródło wpływu	liczba woluminów książek ogółem	w tym książki zagraniczne
kupno	8 578	461
wymiana	134	9
dar	3 455	316
za zagubione	69	-
inne	464	15
Razem	12 700	801

Tab. 10. Struktura wpływu książek do bibliotek SBI w 2016 roku

Łącznie do bibliotek SBI wpłynęło 10% (1 483 woluminów) mniej książek niż w roku poprzednim. Nastąpił spadek liczby zakupów książek o 18% (1 890 woluminów mniej), z czego kupiono o 14% książek polskich mniej i o 57% książek zagranicznych mniej niż w roku 2015. Z wymiany wpłynęło 58 książek mniej (spadek o 30% w stosunku do roku poprzedniego). Z pozostałych źródeł wpływów (darów, wpływów za zagubione oraz przeniesień zbiorów pomiędzy inwentarzami różnych jednostek, co mieści się w kategorii

inne) wpłynęło nieco więcej książek niż w roku 2015, odpowiednio: dary - o 326 woluminów więcej, za zagubione - o 35 wol. więcej, inne - o 190 wol. więcej.

W roku sprawozdawczym zakupiono na własność 57 książek elektronicznych. Na koniec 2016 roku biblioteki SBI posiadały 775 tych książek, z czego znaczna większość należy do BG (1 książkę posiada Biblioteka Wydziału ICHiP, 3 Biblioteka Wydziału IM).

W ramach licencji udostępniano **158 571** tytułów książek elektronicznych na platformach dostawców (większość przez BG, 18 tytułów udostępnia biblioteka Szkoły Biznesu). Wyszukiwarka dostępnych tytułów e-booków (oraz ich dostawców) znajduje się na stronie domowej Biblioteki Głównej, w zakładce Zasoby elektroniczne - „Lista tytułów e-źródeł”.

W Centralnym Katalogu Zbiorów Bibliotek PW na koniec 2016 roku zarejestrowano 304 203 rekordów opisów bibliograficznych (w tym 290 915 to opisy książek i 10 693 opisów czasopism). Objęty one łącznie **925 292** egzemplarzy materiałów bibliotecznych (2015 – 905 275). W ramach współpracy z Narodowym Centralnym Katalogiem NUKAT bibliotekarze SBI przygotowali 11 217 rekordów opisów bibliograficznych (z czego 1 512 rekordów samodzielnie stworzonych, 9 705 rekordów skopiowanych) oraz opracowali 932 rekordy do Kartoteki Haseł Wzorcowych.

W roku sprawozdawczym 2016 bibliotekarze Biblioteki Głównej opracowali 138 rekordów bibliograficznych książek zakupionych przez biblioteki wydziałowe i instytutowe. Opracowanie polega przede wszystkim na katalogowaniu dokumentów w katalogu NUKAT, w większości obejmuje też opracowanie rzeczowe zgodne z lokalnymi zasadami przyjętymi dla bibliotek PW.

4.3. Zbiory specjalne

Do kolekcji zbiorów dawnych w Bibliotece Głównej włączono 422 egzemplarze książek (przyrost ten spowodowany jest głównie przez przeniesienia z innych kolekcji BG). Na koniec 2016 roku zbiory te liczyły 8 079 dokumentów (z czego 6 902 to druki zwarte wydane do 1945 r., 1017 - druki XIX-wieczne, 127 - stare druki, pozostałe to kategoria inne). 120 woluminów starych druków znajduje się także w Bibliotece Wydziału Architektury. Zbiór ikonografii BG liczył 20 300 zarejestrowanych jednostek (w 2016 r wpisano do Księgi Inwentarzowej 1 600 egzemplarzy zdjęć), natomiast zbiór dokumentów kartograficznych zawierał 883 mapy.

Na koniec roku sprawozdawczego zbiór norm we wszystkich bibliotekach SBI liczył 108 273 jednostek (2015 - 109 064), z czego 77% znajduje się w BG. W ciągu roku przybyło

141 egzemplarzy norm, usunięto natomiast 932 (352 z Biblioteki Wydziału EiTI i 580 z Biblioteki Instytutu Dróg i Mostów).

Ze środków Biblioteki Głównej opłacony został dostęp do norm elektronicznych. W serwisie IHS Standards Expert udostępniono 6 285 norm a w bazie IEEE/IEE Electronic Library 3 610. Zakupiono również licencję na dostęp na 1 stanowisku do 79 500 norm bazy Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, który jest realizowany w Oddziale Informacji Naukowej.

W zasobach bibliotek PW gromadzone są **prace dyplomowe**. Na koniec 2016 roku zbiór ten zawierał:

- 10 374 egzemplarzy rozpraw w doktorskich (w 2016 r. przybyło 208 egz.),
- 32 476 prac magisterskich (przybyło 1 105 egz.),
- 17 457 prac inżynierskich (przybyło 1 429 egz.),
- 555 prac podyplomowych (przybyło 88 egz.)

Bieżąca rejestracja prac dyplomowych odbywa się w Bazie Wiedzy PW. Na koniec 2016 roku zarejestrowano **46 157** opisy prac dyplomowych.

4.4. Biblioteka Cyfrowa

W 2016 roku do BC PW wprowadzono i udostępniono 839 nowych obiektów. Liczba obiektów znajdujących się w BC PW to 6 397 (wzrost o 15% w porównaniu z rokiem ubiegłym). Stan wyświetleń na koniec roku 2016 wynosił 4 352 121 (932 980 - liczba wyświetleń w 2016 roku). W danym roku sprawozdawczym do Biblioteki Cyfrowej PW wprowadzone zostały kolejne zdigitalizowane roczniki naukowo-technicznych czasopism przedwojennych, m.in.: Przemysł Chemiczny 1920-1939, Gaz i Woda 1932-1934, Gospodarka Wodna 1938, Przegląd Mierniczy 1924-1926, 1934-1939, Przemysł Rzemiosło Sztuka 1921-1924, Rzeczy Piękne 1925-1932, Lotnik 1927, Przegląd Techniczny 1911.

W dostępie lokalnym (sieć PW) opublikowana została cyfrowa wersja zeskanowanego Miesięcznika Politechniki Warszawskiej z lat 1998-2013.

Udostępniono kolejne tzw. bibliografie pełnotekstowe prezentujące piśmiennictwo profesorów międzywojennych i powojennych (zestawienia bibliograficzne wraz z pełnymi tekstami książek i artykułów): Ignacego Radziszewskiego, Karola Adamieckiego, Mieczysława Pożaryskiego, Daniela Buzy, Wandy Polackowej.

W kolekcji 'Varsaviana' opublikowano m.in. zdigitalizowane ze zbiorów BGPW książki XIX-wieczne: *Pomnik Mickiewicza w Warszawie 1897-1898*, *Ostatnia księżna mazowiecka* :

obrazek z dziejów XVI wieku, *Dzieje Instytutu Moralnej Poprawy Dzieci i krótka historia kościoła w Mokotowie*, a także dokumenty z okresu odbudowy Warszawy po zniszczeniach wojennych, m.in. *Organizacja produkcji masowej mieszkań społecznie najpotrzebniejszych, Odbudowa Warszawy. Powstanie, organizacja i zakres działania B.O.S.*

W kolekcji „Historia Politechniki Warszawskiej” zamieszczone zostały zdigitalizowane dokumenty związane z historią uczelni m.in. : *Okruchy wspomnień absolwentów Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej rocznik 1953-58, Studenci elektrotechniki na Politechnice Warszawskiej w latach 1915-1917*. W kolekcji zaprezentowano też plansze z sylwetkami profesorów, nauczycieli akademickich, konstruktorów i pilotów Politechniki Warszawskiej z wystawy „Na skrzydłach czasu - ludzie i konstrukcje lotnicze Politechniki Warszawskiej”, przygotowanej na Wydziale MEiL w ramach 100-lecia Odnowienia Tradycji PW.

5. USŁUGI INFORMACYJNE i ORGANIZACJA SZKOLEŃ

Realizacja jednej z podstawowych funkcji biblioteki, jakim jest zaspokajanie potrzeb informacyjnych użytkowników, polegała na pomocy w wyszukiwaniu potrzebnej literatury, lokalizacji źródeł informacji i udzielaniu porad dotyczących korzystania z nich, przygotowywaniu zestawień tematycznych oraz wsparciu w uzyskiwaniu informacji faktograficznej. Przygotowywano prezentacje, materiały informacyjne oraz organizowano spotkania informacyjno-szkoleniowe z dostawcami baz danych.

Dla pracowników PW nieodpłatnie wykonano 35 kwerend indywidualnych (publikacje w bazach WoS, Scopus i PoP, cytowania, Indeks Hirscha, Impact Factor) natomiast na zamówienie instytucji naukowych spoza Uczelni zrealizowano 2 zestawienia tematyczne na kwotę 900,-zł. W ramach realizacji zamówienia Działu Nauki PW sprawdzono w bazie WoS liczbę publikacji afiliowanych przez PW za lata 2013-2015, natomiast dla Rektora przygotowano informację o tych publikacjach w rozbiciu na kategorie tematyczne całościowo, w latach 2008-2013 oraz w latach 2010-2016,

Na bieżąco tworzone są następujące źródła informacji:

- **BazTech** - bibliograficzno-abstraktowa baza danych o zawartości 654 polskich czasopism z zakresu nauk technicznych, ścisłych i ochrony środowiska. Jest ona współtworzona z 23 innymi bibliotekami naukowymi. W 2016 roku pracownicy BG

wprowadzili do bazy 1 249 rekordów (w tym 47 pełnych) oraz wykonano 69 podczepień plików pełnych tekstów (prace dofinansowane z budżetu BG);

- **FOTO** - baza fotografii przejętych z Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa; w 2016 roku opracowano 2 045 rekordów opisów bibliograficznych (uzupełniono o niezbędne elementy, np. opis rzeczowy) oraz 1 600 rekordów egzemplarzy (wprowadzono cenę, nr akcesji oraz sygnaturę).
- **WTU04** - baza publikacji profesorów PW w czasopismach do 1939 roku - 2 455 rekordów.
- **Baza Wiedzy PW** - na koniec 2016 roku liczyła 86 161 rekordów, w tym 60 911 opisów publikacji (więcej na ten temat w części 5.2).

5.1. Szkolenia użytkowników

5.1.1. Przysposobienie biblioteczne

Zajęcia przysposobienia bibliotecznego odbywają się w 2 formach: przede wszystkim metodą e-learning na platformie Moodle oraz w formie tradycyjnej. W 2016 roku przeprowadzono następujące rodzaje zajęć dydaktycznych dla studentów:

- e-learning - kurs *Pierwsze kroki w bibliotece/Przysposobienie Biblioteczne* - przeszkolono łącznie 2 637 studentów studiów I stopnia z 11 wydziałów. Dla studentów 3 wydziałów poprowadzono zajęcia w języku angielskim *First Steps in Library* (kursy były opracowane i prowadzone przez pracowników Biblioteki Głównej).
- zajęcia tradycyjne (wykłady + prezentacje) w języku polskim i angielskim – udział wzięło łącznie 2 057 studentów studiów I i II stopnia - w Bibliotece Głównej przeszkolono 689 osób (34 h), a w 4 bibliotekach specjalistycznych 1 368 osób (88 h).

Na potrzeby wszystkich prowadzonych zajęć przygotowano materiały informacyjne zawierające zróżnicowane treści programowe, w zależności od poziomu studiów.

5.1.2. Szkolenia zaawansowane

Pracownicy Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Głównej przeprowadzili zaawansowane szkolenia z zakresu informacji naukowej, w tym:

1. E-kursy (łącznie przeszkolono 1 424 osoby)

- *Mierniki oceny aktywności publikacyjnej* dla 262 doktorantów w ramach Seminarium Pedagogicznego;
- *Chemiczne bazy danych w badaniach literaturowych* - dla 313 uczestników z 3 wydziałów;
- *Informacja naukowa i patentowa* - 4 e-kursy dla 833 studentów z 3 wydziałów;
- Searching and Shearing Knowledge dla 16 osób;

2. Zajęcia tradycyjne

- Zajęcia w ramach przedmiotu *Informacja naukowa i patentowa* (obowiązkowego, obieralnego lub jako wsparcie innego przedmiotu programowego) na 4 wydziałach (Wydział Inżynierii Chemicznej i Procesowej, Wydział Inżynierii Łądowej, Wydział Inżynierii Materiałowej, Wydział Chemiczny) w ramach studiów I, II i/lub III stopnia – łącznie 1 643 osoby (255 h);
- Szkolenia na zamówienie wydziałów PW - dla 122 osób z 2 wydziałów (6 h);
- Szkolenia dla pracowników naukowych PW - dla wydziałów zamiejscowych PW w Płocku - 38 osób (8 h);
- Szkolenia dla studentów Studiów Podyplomowych INiSB UW - przeszkolono 40 osób (6 h);

Pracownik Biblioteki Wydziałowej SIMR prowadzi dla I-go roku zajęcia *Własność intelektualna*. Jest to przedmiot (8 h) połączony z przysposobieniem bibliotecznym (2 h) w semestrze. W 2016 roku przeszkolono w ten sposób 433 studentów z tego wydziału (łącznie 28 godzin).

5.1.3. Szkolenia indywidualne

Szkolenia indywidualne prowadzone są w zależności od potrzeb w języku polskim lub angielskim. Obejmują one zagadnienia związane z wyszukiwaniem w bazach danych, w centralnym katalogu komputerowym CKZB PW za pomocą wyszukiwarki PRIMO, z cytowaniami, a także narzędziami do tworzenia bibliografii załącznikowej.

W Oddziale Informacje Naukowej w 2016 roku ta forma pomocy użytkownikom objęła 50 użytkowników i zajęła 100 godzin.

Dla 430 uczniów szkół warszawskich (gimnazjów i liceów) przeprowadzono lekcje biblioteczne na temat działalności Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej.

Informację o praktykach zawodowych odbywanych przez pracowników SBI podano w części 7.

5.1.4. Szkolenia dla redaktorów Bazy Wiedzy PW

W 2016 roku Biblioteka Główna, we współpracy z Wydziałem EiTI, zorganizowała cykl szkoleń skierowanych do redaktorów wydziałowych wprowadzających dane oraz przygotowujących raporty z Bazy Wiedzy PW.

Szkolenia obejmowały następującą problematykę:

- Prezentacje funkcjonalności Bazy Wiedzy PW i szczegółowych zasad wprowadzania danych - szkolenia dla nowych redaktorów PW;
- Nowa ocena parametryczna jednostek naukowych - dla redaktorów Bazy Wiedzy PW;
- Wprowadzanie danych - formuły, najczęściej popełniane błędy - dla redaktorów Bazy Wiedzy PW;
- Nowe funkcjonalności BW PW, tworzenia raportów, statystyki, cytowania - dla redaktorów Bazy Wiedzy PW ;
- Prezentacje dla innych instytucji dotyczące funkcjonowania Bazy Wiedzy PW;
- Prezentacja funkcjonalności Bazy Wiedzy PW - dla bibliotekarzy dziedzinowych BG.

W szkoleniach uczestniczyły łącznie 324 osoby (w tym 270 podczas szkoleń grupowych - 30 godzin oraz 54 osoby podczas szkoleń indywidualnych - 100 godzin). Zaktualizowano oraz uzupełniono materiały szkoleniowe, dokonano korekty informacji zamieszczonych na stronie domowej.

5.2. Baza Wiedzy PW oraz System Informacji o Nauce POL-on

Podstawą bieżącego funkcjonowania Bazy Wiedzy PW jest **Zarządzenie Rektora nr 03/2014 z dnia 29/01/2014**, które m.in. określa zadania Biblioteki Głównej, a wśród nich:

1. występowanie do Rektora z wnioskiem o zmiany w zakresie zasad i organizacji funkcjonowania Bazy Wiedzy PW, modernizację infrastruktury informatycznej, oraz rozwój systemu;
2. bieżąca aktualizacja danych wspólnych i formalnych, np. tytułów czasopism oraz nazw serii (dopisano 148 tytułów), tytułów konferencji (dopisano 103), punktacji czasopism z listy MNiSW, aktualizowanie na bieżąco nazw jednostek PW, oraz informacji pomocniczych dla redaktorów i osób wyszukujących informacje;
3. prowadzenie bieżącej korekty danych i udzielanie informacji o sposobie ich wprowadzania redaktorom wydziałowym (wykonano korektę ponad 34 472 rekordów; dwukrotnie w kwietniu i październiku przesyłano do dziekanów wyciąg z bazy z prośbą o weryfikację danych);
4. monitorowanie procesu archiwizacji utworów i wskazywanie braków w tym zakresie redaktorom i kierownikom jednostek PW;
5. prowadzenie listy redaktorów (na koniec 2016 roku 149 osób) oraz bieżące aktualizowanie tych danych na potrzeby systemu autoryzacji;
6. prowadzenie szkoleń i opracowywanie materiałów instruktażowych dla redaktorów; zapewnienie bieżącej pomocy merytorycznej redaktorom w zakresie obsługi i wprowadzania danych do Bazy Wiedzy PW (prowadzenie usługi help desk);
7. sporządzanie raportów i sprawozdań dotyczących statystyk zawartości Bazy Wiedzy PW na potrzeby Rektora (w kwietniu przygotowano dane do sprawozdania Rektora za rok 2015/2016) i zewnętrznych systemów sprawozdawczości (POL-on i PBN-moduł sprawozdawczy);
8. prowadzenie strony internetowej Bazy Wiedzy PW;
9. promowanie Bazy Wiedzy PW w środowisku Uczelni oraz systemach i serwisach informacji naukowej.

Pracownicy Oddziału ds. Bazy Wiedzy PW na bieżąco udzielali informacji oraz indywidualnych konsultacji w zakresie wprowadzania danych (analiza błędów, poprawność opisu). Prowadzono prace administracyjne: nadawanie uprawnień redaktorom wydziałowym, wprowadzano zmiany na liście czasopism, w nazwach konferencji, likwidowano duplikaty, wprowadzano nowe afiliacje.

Zgodnie z podziałem kompetencji w PW, za przekazanie danych z Bazy Wiedzy do systemów zewnętrznych odpowiedzialna jest Biblioteka Główna. W trzecim kwartale

2016 r. dwie osoby z zespołu BG PW zostały przeszkolone w tym zakresie i sierpniowy eksport danych odbył się przy znaczącym ich udziale.

Przygotowano 3 podręczniki: *Uczelniana Baza Wiedzy. Podręcznik redaktora, Uczelniana Baza Wiedzy. Podręcznik użytkownika, Uczelniana Baza Wiedzy. Podręcznik administratora aplikacyjnego*. Opracowywano materiały informacyjne i promocyjne dla środowiska wewnętrznego PW.

W pierwszym kwartale w Filii PW w Płocku i na Wydziale Inżynierii Produkcji przeprowadzono spotkania informacyjne, których celem było zaprezentowanie zasad funkcjonowania Bazy Wiedzy PW, w tym dostępnych raportów i informacji dla osób poszukujących ekspertów w konkretnych dziedzinach, konferencji czy wiodących czasopism w których publikują autorzy z PW. Wskazywano na promocyjne funkcje Bazy Wiedzy oraz możliwości jej wykorzystania do celów zarządczych. Szczegółowe dane o prowadzonych szkoleniach dla redaktorów podano w części 5.1.4.

W całym okresie sprawozdawczym trwały prace nad modyfikacją oprogramowania Bazy Wiedzy, prowadzone przez jego twórców z Instytutu Informatyki Wydziału Elektroniki i Technik Informacyjnych, zrealizowano szereg prac programistycznych mających na celu unowocześnienie interfejsu systemu. Zespół pracowników BG uczestniczył w tych pracach poprzez zgłaszanie propozycji zmian i nowych rozwiązań oraz udział w testowaniu nowych wersji.

Jednocześnie, z uwagi na istotne zmiany w funkcjonalności oprogramowania oraz konieczność dopasowania strony Bazy Wiedzy do strony domowej Politechniki Warszawskiej, w Instytucie Informatyki przeprowadzono prace nad stworzeniem nowego układu strony BW PW. W efekcie przygotowano nowoczesne środowiska wykonane w oprogramowaniu Joomla. Zaprojektowany został nowy - kafelkowy układ strony, zaadaptowano także ekrany do wymogów urządzeń mobilnych. Zespół pracowników BG PW opracował treści informacyjne na stronę oraz zamieścił je w środowisku testowym, został również przygotowany do samodzielnego zarządzania treściami na stronie. Premiera nowego oprogramowania i strony planowana jest na maj 2017 r.

Od 2016 roku sukcesywnie uzupełniano opisy rozpraw doktorskich o pliki tekstowe. W roku sprawozdawczym zdigitalizowano i zarchiwizowano w BW rozprawy z 2004 roku w liczbie 158.

Statystykę wprowadzania danych do bazy w latach 2013- 2016 roku przedstawia Tabela 11.

Typ publikacji	2013	2014	2015	2016
Książki	1106	1084	2521	1386
Artykuły i rozdziały (w tym materiały konferencyjne)	7701	9515	10650	7636
Raporty	67	452	929	1060
Tłumaczenia	1	4	6	0
Prace inżynierskie / licencjackie	160	2676	9850	10008
Prace magisterskie	70	1758	11018	6672
Rozprawy doktorskie	503	219	190	199
Projekty	270	244	1170	9347
Patenty	13	545	260	148
Suma:	9891	16497	36954	36456
Aktywność zawodowa	0	583	935	600
Osiągnięcia zawodowe (kariera)	0	316	655	1109

Tab. 11. Statystyka liczby wprowadzonych publikacji do Bazy Wiedzy PW w latach 2013- 2016 (wg roku wprowadzenia, nie roku wydania)

Statystykę publikacji w Bazie Wiedzy PW wg roku wydania /obrony / udzielenia / udostępnienia / zgłoszonej aktywności przedstawia Tabela 12.

Typ publikacji	2013	2014	2015	2016
Książki	604	1297	604	459
Artykuły i rozdziały (w tym materiały konferencyjne)	6184	9776	4012	3475
Raporty	21	395	325	247
Tłumaczenia	1	4	0	0
Prace inżynierskie / licencjackie	160	2710	3160	3013
Prace magisterskie	3	1277	2143	2097
Rozprawy doktorskie	37	94	71	57
Projekty	117	221	518	8995
Patenty	11	558	30	51
Suma:	7138	16332	10863	18394

Aktywność zawodowa	1120	833	1164	1285
Osiągnięcia zawodowe (kariera)	339	342	410	305

Tab. 12. Stan bazy na koniec 2016 roku (publikacje z 2013, 2014, 2015, 2016)

Na 4 wydziałach (Wydział Architektury, Wydział IBHiŚ, Wydział IL i Wydział MEiL) oraz w Szkole Biznesu redaktorami wydziałowymi, odpowiedzialnymi za aktualizację danych dotyczących dorobku wydziału są pracownicy bibliotek. Pracę redaktorów wydziałowych wspierają pracownicy Filii BG PW Biblioteki Wydziału Chemicznego oraz Filii BG PW w Płocku.

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 49/2015 z dnia 30/11/2015 pracownicy Biblioteki Głównej są odpowiedzialni za wprowadzanie części danych do Systemu Informacji o Nauce POL-on. W okresie sprawozdawczym w Bibliotece Głównej wprowadzono dane w 3 modułach Systemu POL-on:

Typ danych	Liczba opisów
Patenty	405
Konferencje	486
Nagrody i wyróżnienia	1 122

Tab. 13 Liczba rekordów wprowadzonych do POL-on przez pracowników BG w 2016 roku

Biblioteka Główna i Instytut Informatyki Wydziału Elektroniki i Technik Informacyjnych zorganizowały w roku sprawozdawczym w dniach **20-21 czerwca III Ogólnopolskie Seminarium użytkowników oprogramowania Uczelnianej Bazy Wiedzy OMEGA-PSIR**. Tradycyjnie cyklicznie już organizowane seminaria są miejscem spotkań przedstawicieli świata nauki, pracowników bibliotek oraz osób tworzących systemy informacji o nauce. Ich celem jest wymiana doświadczeń twórców systemów oraz ich użytkowników, pracowników nauki oraz przedstawicieli instytucji gromadzących dane o dorobku nauki polskiej. Bieżące spotkanie poświęcone było dyskusji nad funkcjonowaniem systemów typu CRIS w zarządzaniu nauką oraz wspierania komercjalizacji badań. Dyskutowano warunki usprawnienia zasad gromadzenia i prezentacji danych dla systemów centralnych zarządzania nauką oraz lokalnego ich wykorzystania w promocji dorobku naukowego i doświadczeń pracowników jednostek naukowych. Podczas seminarium omawiane były aspekty organizacyjne tworzenia uczelnianych systemów CRIS. Zaprezentowano możliwości wykorzystania oprogramowania na potrzeby międzynarodowej komunikacji w sferze nauki i gospodarki, oraz krajowej i instytucjonalnej sprawozdawczości. Seminarium było okazją do

zaprezentowania Uczelnianej Bazy Wiedzy Omega-PSIR - zwłaszcza funkcjonalności i usprawnień wprowadzonych na przełomie lat 2015/2016.

5.3. Działania informacyjne i promocyjne

Jednym z istotnych działań Biblioteki Głównej jest promowanie posiadanych zasobów oraz świadczonych usług zarówno w środowisku Politechniki Warszawskiej jak również otoczeniu zewnętrznym. Ważnym, z punktu widzenia tworzenia oferty bibliotecznej jest dążenie do zapewnienia z użytkownikami sprawnej komunikacji. Poprawie i poszerzeniu kanałów komunikacji z czytelnikiem służyło szereg podejmowanych inicjatyw.

5.3.1. Strona WWW

Biblioteka Główna prowadzi stronę www, na przestrzeni 2015 i 2016 roku prowadzono prace nad jej przebudową. Celem działań było dostosowanie grafiki i układu strony do rozwiązań stosowanych na stronie www Politechniki Warszawskiej oraz uproszczenie i aktualizacja treści. W trakcie prowadzonych prac po konsultacjach z Centrum Informatyzacji PW oraz Biurem ds. Promocji i Informacji PW przygotowano nowy szablon strony. Struktura strony startowej, kolorystyka, czcionki i motywy graficzne nawiązują do strony głównej Politechniki Warszawskiej. Nowością stanowi wersja mobilna witryny, opracowany szablon jest responsywny, co oznacza, że strona dostosowuje się do wielkości ekranu urządzenia na którym jest odczytywana bez utraty treści na niej zamieszczonych. W nowej stronie przegrupowano, przereklamowano lub przygotowano nowe treści. Utworzono również podstronę dla Fili BG - Biblioteki Wydziału Chemicznego funkcjonującą do tej pory jako odrębna witryna. Prace przeprowadzono w wersji polskojęzycznej i anglojęzycznej witryny.

Na stronach internetowych jednostek macierzystych na bieżąco aktualizowali informacje pracownicy: Biblioteki Wydziału Elektroniki i Technik Informatycznych, Wydziału Inżynierii Materiałowej oraz Biblioteki Szkoły Biznesu, której pracownik jest autorem projektu i wykonawcą animacji promującej Bibliotekę.

5.3.2. Serwisy dziedzinowe

Od listopada 2014 r. prowadzony jest na stronie internetowej BG PW, na bieżąco aktualizowany, Serwis Dziedzinowy. Podobnie jak strona został on w roku sprawozdawczym zmodernizowany. Serwis ułatwia wyszukiwanie informacji, odsyła do przydatnych w danej dziedzinie stron czy źródeł podstawowych. Informuje o planowanych konferencjach

i innych wydarzeniach branżowych. W roku 2016 serwis został powiększony o trzy dziedziny: Inżynieria materiałowa, Mechanika, Technologia maszyn. Techniki Wytwarzania. Aktualnie serwis oferowany jest w zakresie 15 dziedzin. Cieszy się on uznaniem wśród użytkowników, a o zainteresowaniu świadczą rosnące liczby odwiedzin odnotowywane na licznikach wejść poszczególnych serwisów oraz linkowanie ze stronami niektórych wydziałów PW.

5.3.3. Serwisy społecznościowe

Biblioteka Główna jest aktywnym uczestnikiem serwisów społecznościowych.

W roku 2016 stale wykorzystywano i rozwijano jako narzędzie promocji biblioteki i czytelnictwa, przekazywania informacji oraz kanał komunikacji z użytkownikami BG PW portal społecznościowy **Facebook**. W minionym roku profil biblioteki zyskał 71 nowych fanów (liczba polubieni na koniec roku wynosiła 1 045 osób). Średni dzienny zasięg profilu to ok. 382 odbiorców (liczba osób, które dziennie oglądają jakąkolwiek treść związaną ze stroną), natomiast średnia dzienna całkowita liczba wyświetleń to ok. 1043 (jedna osoba może wyświetlać treści zamieszczone na profil wiele razy). W 2016 roku opublikowano 177 postów (średnio 3-4 posty tygodniowo) o różnorodnej tematyce: bieżące ogłoszenia, promocja zasobów elektronicznych, informowanie o nowych usługach i wprowadzanych zmianach, nowinki ze świata książki i nauki, aktualności z życia PW, prowadzone akcje (bookcrossing), popularyzacja biblioteki cyfrowej, a także posty o „lekkiej” tematyce: ciekawostki czy humor biblioteczny. Średni zasięg publikowanych postów to ok. 500 osób (ilość osób, którym został wyświetlony post). Największą popularnością cieszyły się posty związane ze zorganizowanym przez bibliotekę konkursem (październik 2016, nagrodami był zestaw gadżetów), informacjami na temat Bazy Wiedzy oraz humorystycznymi obrazkami, którym zwykle towarzyszyły zabawne komentarze. Seria filmów instruktażowych w dwóch wersjach językowych - polskiej i angielskiej dostępna jest na kanale YouTube, w roku sprawozdawczym odnotowano wzrost ich oglądalności.

Kontynuowano publikowanie Bloga Biblioteki PW, informującego o różnych wydarzeniach w szeroko rozumianym świecie bibliotek, zbiorów, digitalizacji, bibliotek cyfrowych i repozytoriów, książek i czytelnictwa, a także o codziennych sprawach dotyczących życia Biblioteki. Blog jest linkowany w innych serwisach i blogach o tematyce bibliotekarskiej. W 2016 opublikowano 29 notatek, odnotowano 19 200 wizyt.

W roku 2016 został opublikowany w sieci Internet **Niezbędnik Chemika** - blog redagowany przez bibliotekarzy dziedzinowych z Filii Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej -

Biblioteki Wydziału Chemicznego. Blog porusza tematykę naukowych źródeł z zakresu chemii, na przykład baz bibliograficznych, faktograficznych czy informatorów chemicznych. Opisuje również, jak korzystać z prezentowanych narzędzi i zasobów. „Niezbędnik Chemika” skierowany jest do naukowców i studentów kierunków chemicznych oraz osób zainteresowanych dziedziną chemii. W 2016 na blogu opublikowano 13 wpisów. Blog cieszy się zainteresowaniem internautów.

5.3.4. System komunikacji wewnątrz biblioteki

Kontynuowano prace nad Systemem zdalnej prezentacji informacji Biblioteki Głównej PW **Binfo**. Przygotowano nowy materiał - dotyczący wdrożenia usług Libsmart, aktualizowano 10 z dotychczasowych prezentacji. Łączny czas prezentowanych materiałów bibliotecznych wynosi 63 minuty (2015 - 55 minut). System prezentuje również informacje przygotowane przez organizacje studenckie oraz biuro ds. Przyjęć na Studia PW.

Ponadto przygotowano aktualizację wewnętrznych informacji dostępnych w strefie użytkownika takich jak: plany Wolnego Dostępu, tabliczki informacyjne na drzwiach pomieszczeń oraz okolicznościowe plakaty informacyjne - 17 projektów.

5.3.5. Działalność wystawiennicza

W czerwcu podczas VI Warszawskiego Pikniku Archiwalnego w Pałacu Staszica prezentowana była wystawa przygotowana przez zespół pracowników BG PW **Profesorowie Politechniki Warszawskiej w dwudziestoleciu międzywojennym. Patroni warszawskich ulic**.

Na święto Politechniki Warszawskiej BG PW przygotowała wystawę zaprezentowaną w Bibliotece Cyfrowej BG „**Baza Wiedzy Politechniki Warszawskiej**” w ramach której na 21 planszach przedstawiono osiągnięcia poszczególnych wydziałów PW na podstawie informacji zgromadzonych w Bazie Wiedzy.

Filia BG PW Biblioteka Wydziału Chemicznego w roku sprawozdawczym prezentowała w gablotach usytuowanych przy bibliotece serię wystaw upamiętniających sylwetki i dorobek naukowy profesorów. Dużym uznaniem cieszyły się wystawy przygotowane we współpracy z Wydziałem Chemicznym upamiętniające profesorów Józefa Hurwica i Jana Czochralskiego. Ponadto przygotowano wystawy prezentujące osiągnięcia, wynalazki z dziedziny chemii oraz ofertę biblioteczną: **TOP TEN artykułów chemicznych, Wybrane patenty autorstwa pracowników Wydziału Chemicznego PW z lat 2014 - 2016, BazTech, Tydzień e-książki, Bazy chemiczne**.

W bibliotekach specjalistycznych zorganizowano wystawy zagranicznych książek

zagranicznych. W 2016 roku gospodarzami były:

- Filia BG Biblioteka Wydziału Chemicznego
- Biblioteka Wydziału Instalacji Budowlanych, Hydrotechniki i Inżynierii Środowiska
- Biblioteka Wydziału Inżynierii Lądowej
- Biblioteka Wydziału MEiL,
- Biblioteka Szkoły Biznesu.

Pracownicy Biblioteki Wydziału Architektury brali czynny udział w przygotowaniu wystaw organizowanych z okazji obchodów 100-lecia Wydziału: dokonywano wyboru publikacji i rękopisów oraz dokumentów graficznych z zasobów Biblioteki. Te ostatnie stanowiły zasadniczą część wystawy „Mistrzowie szkoły rysunku na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej”. Grafiki ze zbiorów Biblioteki były również wypożyczane do Narodowej Galerii Sztuki - Zachęta.

W Czytelni Cyfrowej Biblioteki Wydziału Elektroniki i Technik Informatycznych zorganizowano 2 wystawy prac studentki ASP oraz 2 wystawy fotografii.

5.3.6. Działalność wydawnicza

W marcu 2016 r. ukazał się album zatytułowany *Architektura Warszawy 1945 - 1965 na fotografii. Obiekty twórców związanych z Politechniką Warszawską*. Autorkami są: Teresa Gomułowska - Oddział Zbiorów Specjalnych, Maria Miller - Jankowska - Oddział Informatyzacji, Małgorzata Wornbard - Oddział Opracowania Zbiorów. Publikacja dokumentuje wkład architektów i budowniczych związanych z Politechniką Warszawską w rozwój architektury polskiej. W doborze materiału autorki kierowały się wykazem opracowanym przez Oddział Warszawski SARP obiektów architektonicznych uznawanych jako dziedzictwo kultury współczesnej i wymagających ochrony prawnej. W publikacji wykorzystano czarno - białe fotografie dokumentalne ze zbiorów BG PW, przejętych w 2005 r. z Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa, wykonanych w Pracowni Ikonograficznej Instytutu Urbanistyki i Architektury. Album zawiera również biografie wybitnych architektów tego okresu, związanych ze środowiskiem Politechniki Warszawskiej. Książka została przyjęta z dużym uznaniem i zainteresowaniem wśród czytelników, zgłoszona do konkursu Nagroda Literacka m. st. Warszawy w kategorii varsaviana.

Bibliotekarze Biblioteki Wydziału Instalacji Budowlanych, Hydrotechniki i Inżynierii Środowiska współpracowali przy tworzeniu monografii *Od inżynierii wodnej, przez technikę sanitarną do inżynierii środowiska: w 100-letniej tradycji Politechniki Warszawskiej* pod

redakcją naukową Andrzeja Kuliga i Krzysztofa Wojdygi. Bibliotekarze są autorami 2 podrozdziałów oraz 4 schematów.

5.4. Konferencja PolAleph 2016

23 listopada 2016 Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej była gospodarzem spotkania polskich bibliotekarzy korzystających z systemu Aleph i innych rozwiązań firmy Ex Libris - Polskiej Grupy Użytkowników *PolAleph*. Przedmiotem obrad były m.in. takie zagadnienia jak rozwój użytkowanego oprogramowania oraz indywidualne doświadczenia bibliotek, w tym Biblioteki Głównej PW, we wdrożeniach nowych wersji i rozwiązań technologicznych.

6. UDOSTĘPNIANIE

W 2016 roku w zintegrowanym systemie bibliotecznym zarejestrowanych było **23 101** użytkowników aktywnie korzystających z usług bibliecznych (aktywni użytkownicy to tacy, którzy w minionym roku wykonali co najmniej 1 operację na swoim koncie bibliotecznym: wypożyczenie, prolongata lub zwrot). Zanotowano spadek o 5% liczby aktywnych użytkowników w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Udostępnianie zbiorów tradycyjnych we wszystkich bibliotekach SBI łącznie w latach 2012-2016 przedstawia Tabela 14.

	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba udostępnień	693 925	683 456	614 301	571 381	520 077
Zmiana poziomu udostępniania (w stosunku do roku poprzedniego)	↓ 19%	↓ 2%	↓ 10%	↓ 7%	↓ 9%

Tab.14 Udostępnianie zbiorów tradycyjnych w bibliotekach SBI ogółem w czytelnich i na zewnątrz w latach 2012-2016.

Liczbę udostępnień zasobów w bibliotekach na poszczególnych wydziałach w latach 2012-2016 przedstawiono w Załączniku 9, natomiast Załącznik 9a prezentuje stan udostępnienia zasobów w podziale na poszczególne typy w każdej bibliotece SBI w roku 2016.

Ogólny poziom wykorzystania zasobów zmniejszył się o 9% w stosunku do roku ubiegłego, dotyczy to zarówno wypożyczeń na zewnątrz (spadek o 10%) jak i udostępnień na miejscu

(spadek o 5%). Udostępnianie zbiorów drukowanych ogółem we wszystkich bibliotekach SBI było niższe o 7% niż w roku 2015, czasopism o 2%. Wzrosła natomiast o 4% liczba odwiedzin i, co się z tym wiąże, poziom wykorzystania przestrzeni bibliotecznej.

Statystykę udostępniania na miejscu w całym SBI w latach 2012-2016 przedstawia Tabela 15.

	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba odwiedzin	366 187	490 243	357 880	378 583	392 922
Liczba udostępnień na miejscu	253 017	254 351	219 241	189 461	179 190

Tab. 15. Udostępnianie zbiorów w czytelnich w latach 2012-2016.

Podobnie jak w poprzednim roku, w okresie wakacyjnym 2016 Wolny Dostęp w BG funkcjonował codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00-18:30. Wydłużone godziny pracy Wolnego Dostępu były ponownie chętnie wykorzystywane przez użytkowników. W miesiącach lipiec-wrzesień bibliotekę odwiedziło o 13% (2015 r. - 18716; 2016 r. - 21232) więcej osób niż w analogicznym okresie roku 2015. W tym czasie, w porównaniu z rokiem ubiegłym, wzrosła o 2% zarówno liczba wypożyczeń (2015 r. - 21 662; 2016 r. - 22 043) jak i udostępnień zbiorów na miejscu (2015 r. - 7 761; 2016 r. - 7 919)

6.1. Wykorzystanie zbiorów elektronicznych

Wykorzystanie zasobów elektronicznych w latach 2012-2016 przedstawia Tabela 16

	2012	2013	2014	2015	2016
Czas [h:min:s]	22 186:46:04	21 337:36:12	20 887:31:51	25 509:48:28	33 317:40:24
Liczba logowań	363 690	549 639	768 755	268 563	220 589
Średni czas sesji	00:03:37	00:02:19	0:01:37	00:05:41	00:09:04
Przesłane treści (w byte'ach)	686 642 529 256	647 115 318 961	818 169 482 078	1 064 717 526 586	1 265 529 734 623
Średnia pobranych byte'ów na sesję	1 866 337	1 177 346	1 064 278	3 964 498	5 737 048

Tab. 16. Wykorzystanie e-baz w latach 2012-2016

*w statystyce za 2016 rok uwzględniono tylko dane dotyczące zasobów licencjonowanych

Utrzymuje się tendencja wzrostowa pobierania treści ze źródeł elektronicznych. Wydłużył się czas korzystania z nich on-line. Użytkownicy przede wszystkim wykorzystują możliwość dostępu spoza terenu PW. Najliczniejszymi grupami są studenci studiów stacjonarnych oraz pracownicy naukowcy PW - logowano się 159 790 razy (wzrost o 14%). Natomiast liczba logowań z terenu PW wyniosła 60 815 (2015 - 128 018). Najczęściej z zasobów elektronicznych korzystali użytkownicy z Wydziału Chemicznego.

Szczegółowa statystyka udostępniania zasobów cyfrowych została przedstawiona w Załącznikach nr 10-14.

6.2. Inne usługi

W celu zapewnienia użytkownikom szerokiego dostępu do literatury naukowej z różnych dziedzin, świadczone są nieodpłatne usługi wypożyczeń międzybibliotecznych, które polegają na sprowadzaniu książek z innych bibliotek krajowych i zagranicznych użytkownikom SBI PW. W roku sprawozdawczym sprowadzono z innych instytucji 556 książek, 9 czasopism, 4 zbiory specjalne oraz 316 kserokopii. W odpowiedzi na zapotrzebowanie z innych bibliotek udostępniono z zasobów SBI: 669 książek, 15 czasopism, wykonano 207 kserokopii.

We wszystkich bibliotekach SBI wykonano 15 955 odbitek kserograficznych (90% dla użytkowników indywidualnych), z czego na samoobsługowych kserografach znajdujących się w BG użytkownicy wykonali 11 472 kopii.

W roku sprawozdawczym w BG PW wykonano 308 123 kopii cyfrowych dokumentów, z czego 52% na potrzeby BG i realizowanych projektów oraz 44% dla użytkowników indywidualnych. W pracowni sekcji digitalizacji wykonano 171 190 skanów z czego ponad 90 tysięcy skanów w projekcie DUN - digitalizacji zbiorów GPiM. W ramach tego projektu zeskanowano ponad 1200 maszynopisów, 800 fotografii i 200 slajdów.

W kwietniu 2016 roku do dyspozycji użytkowników BG oddano nowy skaner samoobsługowy, który ulokowano w Wolnym Dostępie. Urządzenie to umożliwia skanowanie dokumentów w kolorze do maksymalnego formatu A3. W sumie na dwóch skanerach znajdujących się w Wolnym Dostępie wykonano 129 459 stron kopii.

7. PODNOSZENIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Doskonalenie kwalifikacji zawodowych pracowników bibliotek SBI jest ważnym elementem dążenia do stałego podnoszenia jakości świadczonych usług. Uzupelnianie obecnej wiedzy i

umiejętności oraz zdobywanie nowej odbywa się poprzez uczestnictwo w konferencjach, szkoleniach, warsztatach i innych wydarzeniach służących tym celom. Inicjatywy takie często podejmują bibliotekarze BG PW, a także pracownicy z pozostałych bibliotek SBI. Poza udziałem w krajowych i zagranicznych konferencjach i szkoleniach wygłaszają oni referaty oraz prezentacje, publikują artykuły w monografiach i czasopismach branżowych.

W 2016 roku bibliotekarze SBI PW uczestniczyli w 66 konferencjach i seminariach (pokazach, targach) krajowych (166 osób, łączna liczba godzin: 532,5) oraz 5 konferencjach zagranicznych (8 osób, łączna liczba godzin: 139) - Załącznik 16A. Podczas tych wydarzeń wygłoszono 8 referatów (w tym 2 w języku angielskim), przedstawiono 7 prezentacji i 2 postery - Załącznik 16B.

Pracownicy SBI PW wzięli udział w 24 szkoleniach i warsztatach przeprowadzonych przez krajowe instytucje i firmy zewnętrzne (120 osób, łączna liczba godzin: 234) oraz w 20 szkoleniach prowadzonych przez jednostki i komórki organizacyjne PW (110 osób, łączna liczba godzin: 143). Coraz większą popularnością cieszą się szkolenia online, które są wygodną formą doskonalenia zawodowego z racji oszczędności czasu i kosztów. W 2016 roku udział w szkoleniach tego typu brało 80 osób (uczestniczono w 28 szkoleniach, łączny czas: 65 godzin) [Załącznik 15a].

Dwie osoby z BG podjęły studia II stopnia, oraz 2 studia podyplomowe. 20 pracowników BG podnosiło swoje kompetencje językowe uczestnicząc w lektoratach z języka angielskiego (łącznie ok. 600 godzin). W ramach wewnętrznych szkoleń pomiędzy oddziałami i agendami pracownicy SBI PW uczestniczyli w 36 szkoleniach, 171 pracowników łącznie odbyło ok. 423 godzin szkoleń wewnętrznych [Załącznik 15B]. 5 bibliotekarzy (1 osoba z BG i 4 z SBI) odbyło praktyki zawodowe, łącznie 188 godzin.

W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania całego Systemu Biblioteczno-Informacyjnego PW prowadzone są cykliczne spotkania i konsultacje, służące wymianie informacji i ustaleniom strategii wspólnych działań, pomiędzy pracownikami bibliotek specjalistycznych a dyrekcją i przedstawicielami jednostek BG. Bibliotekarze z bibliotek specjalistycznych systematycznie korzystają z pomocy i porad pracowników BG uczestnicząc w organizowanych przez nich szkoleniach i spotkaniach informacyjnych.

Pracownicy SBI PW są autorami 6 publikacji wydanych w 2016 roku (1 monografii oraz 5 artykułów w czasopismach branżowych i wydawnictwach pokonferencyjnych) [Załącznik nr 17].

8. PODSUMOWANIE

W roku 2016 utrzymano podstawowe kierunki rozwoju systemu biblioteczno - informacyjnego Politechniki Warszawskiej. W sposób płynny realizowano zadania związane z bieżącym gromadzeniem, opracowaniem i udostępnianiem zasobów drukowanych i elektronicznych. Konsekwentnie prowadzono prace nad opracowaniem zbiorów starszych o charakterze unikatowym (zasoby Biblioteki Wydziału Architektury, Biblioteki Głównej - kolekcja Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa), elektronicznie opracowano zbiory kolejnej biblioteki systemu SBI - Biblioteki Zakładu Techniek Poligraficznych w Instytucie Poligrafii, co w sposób znaczący podniosło kompletność informacji o zasobach w Centralnym Katalogu Zbioru Bibliotek PW. Podejmowano działania w celu usprawnienia komunikacji z użytkownikami - zmodernizowano stronę internetową, powstawały również nowe jej formy typu Blog Chemika czy kolejne serwisy dziedzinowe. Istotnym kierunkiem działań w roku sprawozdawczym był rozwój kompetencji pracowników systemu biblioteczno - informacyjnego, poprzez uczestnictwo w szkoleniach wewnętrznych, spotkaniach środowiskowych i konferencjach, efektem tych działań jest między innymi przygotowanie kolejnej grupy pracowników do realizacji zadań bibliotekarzy dziedzinowych.

Współpracowano z Uczelnią w zakresie dokumentowania dorobku piśmienniczego Politechniki Warszawskiej, w szczególności wspierano poprzez doradztwo i szkolenia pracowników administracyjnych wydziałów w zakresie napętniania Bazy Wiedzy, w kilku wydziałach pracownicy bibliotek byli odpowiedzialni za wprowadzanie danych do bazy.

Podsumowując okres sprawozdawczy należy zauważyć rysujące się problemy, z których najistotniejsze są związane z warunkami lokalowymi bibliotek, zwłaszcza Biblioteki Głównej w której brakuje miejsca na zasoby drukowane oraz komfortowej i nowoczesnej przestrzeni dla użytkowników. Drugim istotnym problemem jest zapewnienie stabilności dla funkcjonowania Bazy Wiedzy Politechniki Warszawskiej zarówno w warstwie organizacyjnej, choćby przez wypełnienie przez wszystkie jednostki PW zobowiązań nałożonych regulacjami wewnętrznymi Uczelni, jak i finansowej poprzez ustanowienie stałej dotacji na jej rozwój i utrzymanie.

Opracowanie: Alicja Portacha

Elżbieta Mroczek

Edyta Strzelczyk

Warszawa, kwiecień 2017